

Informacja o działalności Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku w 2012 roku

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku utworzony na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 kwietnia 2003 r. w sprawie utworzenia wojewódzkich sądów administracyjnych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości (Dz.U. Nr 72, poz. 652), działając od 1 stycznia 2004 r. obejmuje zakresem właściwości miejscowej obszar województwa podlaskiego. Poprzednio – od 1 listopada 1994 r. funkcjonował jako Ośrodek Zamiejscowy Naczelnego Sądu Administracyjnego właściwy dla obszarów województw: białostockiego, suwalskiego i łomżyńskiego.

W roku 2012 funkcjonował w niezmięnionej w stosunku do 2011 r., strukturze organizacyjnej oraz składzie osobowym. Strukturę tę stanowią dwa Wydziały orzecznicze oraz Wydział Informacji Sądowej. Kierował Sądem Prezes Ireneusz Henryk Darmochwał Sędzia NSA pełniący jednocześnie funkcję Przewodniczącego Wydziału II (Ogólnoadministracyjnego). Wiceprezes Sądu Sędzia NSA Mieczysław Markowski pełnił jednocześnie funkcję Przewodniczącego Wydziału I (Finansowego). Wydziałem Informacji Sądowej kierowała Sędzia NSA Danuta Tryniszewska-Bytys.

Kadra sędziowska, aczkolwiek liczebnie niezmięniona, to faktycznie nadal „uszczuplona” była w odczuwalnym rozmiarze delegacjami do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Jeden sędzia wykonywał swoje obowiązki orzecznicze w całym roku w Sądzie II instancji w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zatrudnionych było nadal 14 sędziów, 2 referendarzy oraz 31 pracowników administracyjnych i obsługi.

Przedmiotowo zakres zagadnień jakimi zajmował się Sąd, zbliżony był do tematyki lat poprzednich.

Priorytetami w pracy Sądu były nadal: dbałość o jednolitość orzecznictwa i jego dobry poziom, sprawność postępowania, kultura prowadzenia rozpraw przy poszanowaniu praw stron oraz przepisów procesowych, kompetentna i uprzejma obsługa petentów.

Wpływ spraw (obydwa wydziały orzecznicze, wszystkie repertoria) zamknął się w 2012 roku liczbą 1591 (z poprzedniego roku pozostało 359 spraw). Łącznie w roku sprawozdawczym załatwiono 1552 sprawy, w tym na rozprawie 1173 oraz 379 na posiedzeniu niejawnym. Pozostało 398 spraw niezadowolonych.

Do Wydziału I (Finansowego) wpłynęło 478 spraw (100 pozostało z poprzedniego okresu sprawozdawczego), a załatwionych zostało 491 spraw (424 na rozprawie, 67 na posiedzeniu niejawnym).

Wpływ w Wydziale II (Ogólnoadministracyjnym) wyniósł 1113 spraw (zaległych 259), a załatwiono 1061 spraw, z czego 749 na rozprawie, a 312 na posiedzeniu niejawnym.

W porównaniu do 2011 roku ogólny wpływ spraw w 2012 roku był wyższy o 39 spraw, z tym, że w Wydziale Finansowym był niższy o 38 spraw, a w Wydziale Ogólnoadministracyjnym był wyższy o 77 spraw.

W rozbiciu na poszczególne repertoria to:

- w repertoriach SA zanotowano 1492 sprawy (475 Wydział I plus 1017 Wydział II), zaś załatwiono 1460 spraw (488 plus 972). Niezadowolonych w repertoriach SA w obydwu wydziałach zostało 368 spraw (odpowiednio 87 i 281);
- w repertoriach SAB (skargi na bezczynność) – łącznie zanotowano wpływ 79 skarg (3 sprawy w Wydziale I oraz 76 w Wydziale II), a zakończono 73 sprawy (3 plus 70), pozostało 26 skarg niezadowolonych (0 plus 26);
- w repertoriach SO – łącznie zarejestrowano 20 spraw (Wydział I – 0 plus Wydział II – 20). Zakończono 19 spraw, pozostały 4 niezadowolone sprawy w Wydziale II.

Przedmiotowo najbardziej reprezentatywną grupę stanowiły sprawy:

1. z zakresu zobowiązań podatkowych - 322 sprawy (375 w 2011 r.), w tym między innymi: podatek dochodowy od osób fizycznych – 74 (poprzednio 114), podatek dochodowy od osób prawnych – 18 (18), podatek od towarów i usług – 115 (108), podatek od spadków i darowizn – 6 (7), podatek od nieruchomości – 23 (26), podatek akcyzowy – 38 (41).

Sprawy podatkowe (o symbolu 611) stanowiły 21,58 % ogólnego wpływu spraw zarejestrowanych w repertoriach SA obydwu wydziałów, a 67,36 % wpływu w Wydziale I (w 2011 r. odpowiednio 26,19 % i 73,82 %);

2. sprawy z zakresu pomocy społecznej (symbol 632) – 236 (w 2011 r. – 157), co stanowi 15,82 % ogólnego wpływu repertoriów SA i 21,20 % wpływu Wydziału II;
3. sprawy budowlane (symbol 601) – 204 sprawy (w 2011 r. – 190), co stanowi 13,67 % ogólnego wpływu repertoriów SA i 18,33 % wpływu Wydziału II;
4. sprawy dotyczące dróg publicznych i prawa o ruchu drogowym (symbol 603) – 97 (w 2011 r. – 115), co stanowi 6,50 % ogólnego wpływu repertorium SA i 8,72 % wpływu Wydziału II;
5. sprawy z zakresu zagospodarowania przestrzennego (symbol 615) – 95 (w 2011 r. – 97), co stanowi 6,37 % ogólnego wpływu repertorium SA i 8,54 % wpływu Wydziału II;
6. subwencje unijne (symbol 655) – 76 spraw (w 2011 r. – 76), co stanowi 5,09 % ogólnego wpływu w repertorium SA i 15,90 % wpływu Wydziału I;
7. z zakresu działalności gospodarczej (symbol 604) – 73 spraw, co stanowi 4,89 % wpływu ogólnego w repertorium SA, a 6,56 % wpływu w Wydziale II.
Wśród tych spraw największą grupę stanowiły sprawy z zakresu gier losowych i zakładów wzajemnych – 66;
8. sprawy dotyczące ochrony środowiska i przyrody (symbol 613) – 27 (w 2011 roku – 39), co stanowi 1,81 % ogólnego wpływu w repertorium SA i 2,43 % wpływu Wydziału II;
9. sprawy samorządowe (symbole 639-641) – 65 (w 2011 roku – 37), co stanowi 4,36 % ogólnego wpływu w repertorium SA i 5,84 % wpływu Wydziału II;
10. sprawy dotyczące ewidencji ludności (symbol 605) – 32 (w 2011 roku – 32), co stanowi 2,14 % ogólnego wpływu w repertorium SA i 2,88 % wpływu Wydziału II;

11. sprawy dotyczące wywłaszczenia i zwrotu nieruchomości (symbol 618) – 27 (w 2011 roku - 57), co stanowi 1,81 % ogólnego wpływu w repertorium SA i 2,65 % wpływu Wydziału II;

12. sprawy z zakresu geodezji i kartografii (symbol 612) – 25 (w 2011 r. – 23), co stanowi 1,68 % ogólnego wpływu w repertorium SA i 2,46% wpływu Wydziału II.

Z powyższego wynika podobna jak w latach poprzednich struktura rodzaju spraw jakimi zajmował się tutejszy Sąd.

Nadal najliczniejszą grupę stanowiły sprawy podatkowe w Wydziale I oraz budowlane, z zakresu pomocy społecznej i zagospodarowania przestrzennego w Wydziale II. Wśród podatków prym wiodły sprawy dot. podatku od towarów i usług oraz od osób fizycznych (symb. 6112). W dalszym ciągu utrzymuje się stabilna, dość wysoka liczba spraw dot. subwencji unijnych i spodziewać się można jej wzrostu.

Nadal zauważalna jest grupa kilkudziesięciu spraw z ustawy o grach hazardowych, w których decyzje wydawały organy celne – w roku sprawozdawczym załatwiana w Wydziale II. W strukturze spraw rozpoznawanych przez Wydział Ogólnoadministracyjny stabilna i wysoka była, jak wyżej podano, liczba spraw o symbolu 601 (budowlane). Nastąpił dalszy wzrost wpływu spraw z zakresu pomocy społecznej (symb. 632) oraz spraw o symbolu 603 dot. prawa o ruchu drogowym i transportu drogowego.

W sposób widoczny nastąpił wzrost spraw samorządowych, a podobny liczebnie był wpływ w grupach spraw: z zakresu geodezji i kartografii (symb. 612), dot. wywłaszczenia i zwrotu nieruchomości (symb. 618) oraz dot. zagospodarowania przestrzennego.

W sprawach zakończonych należy odnotować następujące dane: w ogólnej liczbie 1173 spraw zakończonych na rozprawie (a więc najczęściej wyrokiem), skargę uwzględniono w 262 przypadkach, co stanowi 22,34 % (w poprzednim roku także 22,34), a oddalono w 846 przypadkach, co stanowi 72,12 % (w poprzednim roku 70,01 %), w 32 sprawach – 2,73 % skargę odrzucono, a w 33 - 2,81 % (poprzednio – 2,40 %) zakończono postępowanie w inny sposób np. umorzono postępowanie sądowe.

Powyższe dane obejmują łącznie sprawy z obydwu wydziałów zarejestrowane we wszystkich repertoriach.

Liczby obrazujące załatwienie w poszczególnych wydziałach orzecznicych przedstawiają się następująco:

- Wydział I – na rozprawie zakończono 424 spraw, w tym poprzez uwzględnienie skargi 93, co stanowi 21,93 %, oddalenie - 323, co stanowi 76,18 %, odrzucenie skargi - 7 (1,65 %) i 1 sprawa zakończona w inny sposób;
- Wydział II – na rozprawie zakończono 749 spraw, z tego w 169 przypadkach skargę uwzględniono (22,56 %), w 523 oddalono (69,83 %), w 25 przypadkach skargę odrzucono (3,34 %) i 32 sprawy zakończono w inny sposób (4,27 %).

W 2012 roku sędziowie sporządzili łącznie 1230 uzasadnień orzeczeń (z uwzględnieniem orzeczeń wydanych na posiedzeniach niejawnych). Wszystkie sporządzono w terminie ustawowym, za wyjątkiem jednego przypadku. Wypracowano 78 tez do wyroków i 20 do postanowień.

Od wydanych orzeczeń kończących postępowanie w I instancji wpłynęło 312 skarg kasacyjnych. Z tej liczby w 18 przypadkach sąd odrzucił skargi kasacyjne (złożone z uchybieniem ustawowemu terminowi, sporządzone osobiście przez strony, nieopłacone itp.). Aktualnie brak jest danych obrazujących skuteczność skarg kasacyjnych.

Na koniec roku sprawozdawczego pozostało niezakończonych spraw:

- - powyżej 3 do 6 miesięcy – 62 (60 rep. SA + 2 rep. SAB);
- - powyżej 6 do 12 m-cy – 32 (24 rep. SAB + 8 rep. SAB);
- - powyżej 12 m-cy do 2 lat – 10 (8 rep. SA + 2 rep. SAB);
- - powyżej 2 do 3 lat – 8 (rep. SA);
- - powyżej 3 lat – 1 (rep. SA).

Dane te świadczą o niewystępowaniu w WSA w Białymstoku problemu „spraw starych” bowiem w stosunku do ogólnej liczby wpływu, sprawy takie stanowią śladową ilość. W zasadzie stanowią je te sprawy, które po długotrwałym okresie

zawieszenia zostały podjęte bądź te, w których postępowanie sądowe zostało wznowione lub Naczelny Sąd Administracyjny uwzględniając skargę kasacyjną uchylił wyrok tut. sądu przekazując sprawę do ponownego załatwienia.

W 2011 roku skargi były wnoszone przez następujące podmioty:

- osoby fizyczne – 1193,
- osoby prawne – 322,
- organizacje społeczne – 23,
- prokuratorzy – 33,
- Rzecznik Praw Obywatelskich – 0.

Tak jak w latach ubiegłych przeważały w istotnym rozmiarze skargi osób fizycznych. Nadal mało widoczny był udział organizacji społecznych, prokuratorów oraz Rzecznika Praw Obywatelskich.

Dokonując analizy pod kątem organów, których orzeczenia były przedmiotem kontroli sądu, to skargi dotyczyły (w nawiasie dane z 2011 r.):

- centralnych i naczelnych organów – 83 (88) skargi, w tym 56 (53) – Ministra Finansów, 10 (17) – Prezesa ZUS, 5 (8) – Prezesa KRUS, 5 (7) – Główny Inspektor Transportu Drogowego, 7 (3) – Kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych;
- samorządowych kolegiów odwoławczych – 507 (409) skarg, w tym: SKO w Białymstoku – 326 (264), w Łomży 88 (96), w Suwałkach 93 (49),
- terenowych organów administracji rządowej – 349 (347),
- izb skarbowych – 225 (234),
- inspektorów urzędów kontroli skarbowej – 1 (4),
- dyrektora izby celnej – 133 (140),
- innych organów – 129 (73).

Jak wynika w powyższego, stabilna była liczba skarg na orzeczenia i beczynność terenowych organów administracji rządowej, izb skarbowych i dyrektorów izb celnych. Wzrosła zaskarżalność orzeczeń SKO.

Odnotować należy, że tak jak i w ogólnej praktyce sądów administracyjnych nie przyjęły się w praktyce tut. Sądu instytucje postępowania mediacyjnego oraz uproszczonego, bowiem w roku sprawozdawczym nie rozpoznano w tych trybach żadnej sprawy. Nie wpłynął żaden wniosek o zastosowanie mediacji, a z 13-tu spraw, w których wnioskowano o tryb uproszczony wszystkie rozpoznano na rozprawie.

Niezmiennie decydująca część spraw podlegała rejestracji w repertorium SA – 1492, w repertorium SAB zarejestrowano 79 spraw i 20 w repertorium SO.

W **Wydziale I (Finansowym)** – jak wyżej wskazano – największa ilość rozpoznanych spraw, podobnie jak w latach poprzednich, dotyczyła zobowiązań podatkowych. Wśród nich najwięcej spraw z zakresu podatku od towarów i usług, a w dalszej kolejności: podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku akcyzowego, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku od nieruchomości, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatku od spadków i darowizn. W roku 2012 nie odnotowano natomiast żadnej skargi w zakresie podatku od gier. Spośród pozostałych spraw rozstrzygananych w Wydziale I, najwięcej dotyczyło pomocy finansowej z funduszy Unii Europejskiej, w szczególności tzw. „płatności rolnych”. Sąd rozpoznawał też sprawy dotyczące przyznawania ulg w spłacie należności pieniężnych, egzekucji należności pieniężnych, obrotu towarowego z zagranicą (tzw. sprawy celne), dotacji i subwencji oraz budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

W sprawach z zakresu podatku od towarów i usług spory dotyczyły najczęściej podmiotowego i przedmiotowego zakresu opodatkowania, zwolnień podatkowych, prawa podatnika do odliczenia podatku naliczonego, a także zasad ewidencjonowania obrotu. Interesujące zagadnienia dotyczyły między innymi: opodatkowania działalności statutowej stowarzyszenia (I SA/Bk 498/11), sprzedaży udziału w prawie własności lokalu użytkowego wykorzystywanego do prowadzenia działalności gospodarczej przez współmałżonka (I SA/Bk 473/11), dostawy nieruchomości zamiennej w ramach odszkodowania za grunt przejęty pod budowę drogi (I SA/Bk 246/12), wykładni takich pojęć jak „stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej” (I SA/Bk 343/12) oraz „towar używany” (I SA/Bk 22/12), zwolnienia z podatku usług w zakresie badań psychologicznych (I SA/Bk 134/12), prawa do odliczenia podatku naliczonego z tytułu nabycia paliwa wykorzystywanego do napędu tzw. samochodów demonstracyjnych (I SA/Bk 416/11), prowadzenia kas fiskalnych przez domy pomocy społecznej (I SA/Bk 431/11, I SA/Bk 432/11, I SA/Bk

433/11), czy też korekty „pustej” faktury (I SA/Bk 121/12). W ostatniej z przywołanych spraw Sąd odstąpił od poglądu prezentowanego wcześniej w wyroku z 27 kwietnia 2011 r., sygn. I SA/Bk 83/11, uznając, że podatnik ma możliwość skorygowania „pustej” faktury, o ile wyeliminowana została możliwość uszczuplenia dochodów budżetowych.

W sprawach z zakresu podatku dochodowego od osób fizycznych, Sąd zajmował się między innymi: opodatkowaniem nieujawnionych źródeł przychodów (np. I SA/Bk 219/12, I SA/Bk 220/12), zwolnieniem od podatku stypendiów naukowych (I SA/Bk 212/12), podatkowymi skutkami zwolnienia spółki osobowej z długu (I SA/Bk 300/12), amortyzacją środków trwałych (I SA/Bk 264/12), podatkowymi skutkami przekształcenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w spółkę komandytową lub komandytowo-akcyjną (I SA/Bk 333/12), podatkowymi skutkami zwrotu części udziałów w spółce osobowej (I SA/Bk 230, I SA/Bk 231/12, I SA/Bk 232/12, I SA/Bk 395/12, I SA/Bk 397/12, I SA/Bk 398/12), czy też opodatkowaniem działalności prowadzonej pod firmą innej osoby – tzw. „firmanctwem” (I SA/Bk 283/12)

W zakresie podatku dochodowego od osób prawnych Sąd rozstrzygał w takich kwestiach spornych jak: możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów wydatków związanych z karami umownymi (I SA/Bk 287/12), możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów odpisów na fundusz na remonty zasobów mieszkaniowych (I SA/Bk 70/12), charakter wpłat i wypłat do automatów o niskich wygranych (I SA/Bk 286/12, I SA/Bk 240/12), kwalifikacja wydatków z tytułu usług transportowych do kosztów uzyskania przychodów (I SA/Bk 388/12).

W sprawach z zakresu podatku akcyzowego najczęściej występująca problematyka, podobnie jak w latach poprzednich, dotyczyła wewnątrzwspólnotowego nabycia samochodów osobowych (np.: I SA/Bk 133/12, I SA/Bk 252/12). Oprócz tego Sąd oceniał formalne i materialne warunki zwolnienia od podatku akcyzowego zużycia alkoholu etylowego na potrzeby badań laboratoryjnych (I SA/Bk 443/11), a także zwolnienia od akcyzy papierosów przeznaczanych do badań laboratoryjnych (I SA/Bk 107/12).

W sprawach z zakresu podatków i opłat lokalnych najwięcej rozpoznanych skarg dotyczyło podatku od nieruchomości. Sąd zajmował się między innymi problemem wpływu zawieszenia działalności gospodarczej na obowiązek zapłaty podatku według stawki jak dla działalności gospodarczej (I SA/Bk 387/11),

momentem powstania obowiązku podatkowego w odniesieniu do nowo wybudowanych budynków lub budowli (I SA/Bk 15/12), opodatkowaniem wielostanowiskowego lokalu garażowego (I SA/Bk 178/12, I SA/Bk 179/12; I SA/Bk 180/12, I SA/Bk 181/12), zwolnieniem z podatku w ramach udzielania pomocy inwestycyjnej (I SA/Bk 168/12).

W sprawach dotyczących podatku od spadków i darowizn rozstrzygane przez Sąd spory dotyczyły głównie przedmiotu opodatkowania (I SA/Bk 455/11, I SA/Bk 456/11) i podstawy opodatkowania (I SA/Bk 85/12, I SA/Bk 86/11). W sprawie dotyczącej podatku od czynności cywilnoprawnej Sąd ocenił właściwość organów podatkowych do orzekania w przedmiocie nadpłaty podatku (I SA/Bk 271/12).

W sprawach dopłat do produkcji rolnej oraz rolniczych rent strukturalnych Sąd zajmował się między innymi takimi problemami jak: warunki utrzymania użytków rolnych w tzw. dobrej kulturze rolnej (np. I SA/Bk 199/12, I SA/Bk 200/12), celowość zaniezań rolnika, jako przesłanka zmniejszenia lub wykluczenia dopłat (I SA/Bk 188/12), interpretacja pojęcia „trwały użytek zielony” (I SA/Bk 110/12), warunki programu ochrony rasy koni sokólskich (I SA/Bk 256/12), charakter postanowienia o spełnieniu wstępnych warunków do przyznania renty strukturalnej (I SA/Bk 109/12).

W sprawach dotyczących negatywnej oceny wniosków o dofinansowanie projektów składanych na podstawie ustawy z 6 grudnia 2006 r. Sąd rozpatrywał zarzuty dotyczące: wadliwej oceny spełnienia kryteriów określonych w przepisach poszczególnych programów operacyjnych (np.: I SA/Bk 76/12, I SA/Bk 262/12), rozpoznania wniosku na podstawie zdezaktualizowanych danych (I SA/Bk 371/12), czy też zwrotu dotacji przyznanej w ramach programów operacyjnych (I SA/Bk 87/12).

W sprawach celnych Sąd rozstrzygał w takich kwestiach jak: zwolnienie z należności celnych mienia przesiedleńczego (I SA/Bk 83/12), związanie organów celnych wcześniejszą decyzją w sprawie klasyfikacji towarowej (I SA/Bk 91/12, I SA/Bk 92/12), zawieszenie biegu terminu przedawnienia na powiadomienie dłużnika o wysokości długu celnego (I SA/Bk 202/12).

Spośród spraw dotyczących egzekucji należności pieniężnych najliczniejszą grupę stanowiły sprawy ze skarg na postanowienia organów egzekucyjnych dotyczące zwrotu tytułów wykonawczych. W kilkudziesięciu sprawach za skarg Stołecznego Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych Sąd stwierdził, że to gmina (miasto stołeczne Warszawa) a nie wymieniony w tytule egzekucyjnym Ośrodek, jest

wierzycielem w postępowaniu egzekucyjnym z tytułu opłat za pobyt w izbie wytrzeźwień (np.: I SA/Bk 37/12, I 57/12, I SA/Bk 295/12, I SA/Bk 344/12, I SA/Bk 419/12). Podobnie, w innej sprawie Sąd ocenił, że wierzycielem w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym wykonania obowiązku z art. 120 kodeksu karnego wykonawczego jest Dyrektor Aresztu Śledczego a nie Areszt Śledczy (I SA/Bk 59/12). Sąd wyraził także interesujący pogląd, że egzekucja administracyjna zaległych składek członkowskich izby aptekarskiej może być prowadzona po uprzednim stwierdzeniu przez sąd powszechny niewykonania obowiązku opłacenia składek (sygn. akt I SA/Bk 236/12). Pozostałe sprawy z zakresu egzekucji administracyjnej należności pieniężnych dotyczyły między innymi zarzutów wniesionych na prowadzone postępowanie egzekucyjne (np.: I SA/Bk 419/11, I SA/Bk 4/12), obciążenia wierzycieli kosztami postępowania egzekucyjnego (I SA/Bk 6/12), czy też odmowy umorzenia postępowania egzekucyjnego (I SA/Bk 116/12).

Stałym elementem orzecznictwa Wydziału I jest też problematyka stosowania Ordynacji podatkowej, na tle której Sąd formułował często interesujące poglądy prawne (np.: I SA/Bk 293/121, I SA/Bk 468/11, I SA/Bk 17/12, I SA/Bk 117/11, I SA/Bk 201/12, I SA/Bk 20/12, I SA/Bk 233/12).

W wielu orzeczeniach Sąd zajmował się także problematyką stosowania prawa Unii Europejskiej, zwłaszcza w sprawach z zakresu podatku od towarów i usług (np.: I SA/Bk 121/12, I SA/Bk 134/12, I SA/Bk 343/12), podatku akcyzowego (np.: I SA/Bk 443/11, I SA/Bk 107/12) oraz płatności rolnych (np.: I SA/Bk 256/12, I SA/Bk 110/12).

Często w swych orzeczeniach Sąd odwoływał się też do Konstytucji RP, w tym do takich konstytucyjnych zasad jak: zasada wyłączności ustawowej w zakresie nakładania ciężarów podatkowych (I SA/Bk 333/12, I SA/Bk 281/12), zasada powszechności ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych (I SA/Bk 113/12, I SA/Bk 50/12, I SA/Bk 34/12), zasada proporcjonalności przy wprowadzaniu ograniczeń prawa i wolności obywatelskich (I SA/Bk 121/12), zasada zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa (I SA/Bk 109/12), zasada sprawiedliwości społecznej (I SA/Bk 17/12).

Praktyka orzecznicza **Wydziału II (Ogólnoadministracyjnego)** z zasady stanowiła kontynuację dotychczasowej linii orzeczniczej.

Z zagadnień ogólnych przytoczyć można następujące:

– w zakresie problematyki legitymacji skargowej nadal prezentowane jest stanowisko, że przyznanie organowi jednostki samorządu terytorialnego właściwości do orzekania w sprawie indywidualnej w formie decyzji lub postanowienia, wyłącza możliwość dochodzenia przez ten organ, a także reprezentowaną przez niego jednostkę samorządu terytorialnego, jej interesu prawnego w trybie postępowania administracyjnego lub sądowoadministracyjnego.

W konsekwencji odrzuceniu podlegały skargi gmin, w których ich organ wydał decyzje pierwszoinstancyjne (II SA/Bk 155/12, II SA/Bk 438/12);

– w przedmiocie legitymacji do występowania przed sądem administracyjnym w charakterze uczestnika postępowania na prawach strony w sprawach skarg na uchwały organu samorządowego wypowiedział się tutejszy Sąd szeroko w sprawie II SA/Bk 854/11 przedstawionej szczegółowo w rozdziale „Zagadnienia odnoszące się do przepisów prawa procesowego.” Oddalając wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu sądowym osób prywatnych zaakcentowano brak u wnioskodawców interesu prawnego oraz niewystępowanie na etapie administracyjnym sprawy typowego jurysdykcyjnego postępowania administracyjnego;

– odrzucano skargi złożone na podstawie przepisów Działu VIII K.p.a. (np. II SA/Bk 432/12, II SA/Bk 804/12) wskazując, że w zakresie właściwości sądów administracyjnych nie pozostaje sposób załatwienia przez uprawniony organ skargi powszechnej;

– prezentowano stanowisko, zgodnie z którym czynność pozostawienia podania bez rozpoznania na podstawie art. 64 § 2 K.p.a. posiada wszystkie cechy czynności w rozumieniu art. 3 § 2 pkt. 4 p.p.s.a. i może być przedmiotem skargi do sądu administracyjnego. Pozostawiając wniosek strony bez rozpoznania organ administracji wypowiada się, zdaniem Sądu, na temat przeszkód w realizacji uprawnienia strony do załatwienia jej sprawy, które to prawo wynika z art. 61 § 1 K.p.a.;

– zawieszano z urzędu postępowanie w sprawach, w których toczyło się postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym o zbadanie zgodności

z Konstytucją RP przepisu prawa, który był zastosowany w sprawie zawistej przed tutejszym Sądem (np. II SA/Bk 644/12, II SA/Bk 739/12);

- przyjmowano, że jeśli strona (pełnomocnik) nie zgadza się z wysokością kosztów zasądzonych przez Sąd, to kwestionowaniu tego rozstrzygnięcia służy zażalenie, a nie wniosek o uzupełnienie wyroku (II SA/Bk 866/11);

- przywracano termin do wniesienia skargi kasacyjnej, gdy ustanowiono stronie pełnomocnika z urzędu w końcowych dniach upływu terminu do złożenia skargi kasacyjnej i tenże pełnomocnik złożył wniosek o przywrócenie terminu w ciągu 7 dni od daty zapoznania się z aktami sprawy (II SA/Bk 546/11);

- konsekwentnie odmawiano wyłączenia sędziego gdy wnioski były uzasadniane wyłącznie wątpliwościami strony, co do jego bezstronności powstałymi w związku z wcześniejszym orzekaniem sędziego w innych sprawach tej strony (II SA/Bk 6/12);

- uznawano, że podstawa wyłączenia sędziego określona w art. 18 § 1 pkt. 6 lit. „a” p.p.s.a. nie obejmuje przypadków, w których przedmiotem zaskarżenia jest bezczynność organu. Nawet w sytuacji tożsamości przedmiotu sprawy, uprzednie wydanie orzeczenia kończącego w sprawie bezczynności nie wyłącza sędziego z mocy ustawy od rozpoznania skargi na merytoryczne decyzje organu w tej sprawie (II SAB/Bk 19/12);

- wąsko traktowano przesłanki sprostowania orzeczenia sądowego (II SA/Bk 46/11).

W zakresie poszczególnych grup spraw należy zwrócić uwagę na następującą problematykę:

- w sprawach z zakresu **pomocy społecznej**, w roku sprawozdawczym najliczniejszej, bo stanowiącej 21,20 % wpływu wydziałowego – 236 sprawy – największa grupa (83 sprawy) dotyczyła przyznawania zasiłków celowych, okresowych, stałych. Nadto wymienić należy skargi na decyzje odmawiające przyznania świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków rodzinnych i dodatków do nich oraz w przedmiocie świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Zarejestrowano skargi na decyzje w przedmiocie odmowy umorzenia zaległych należności dłużnika alimentacyjnego oraz zasiłków pielęgnacyjnych.

W zdecydowanej większości skargi oddalono, uchylono decyzje w 21 sprawach.

W tej grupie spraw należy odnotować dość istotne rozbieżności zarówno „wewnętrzne” – zaistniałe w tutejszym Sądzie, jak i „zewnętrzne” – w stosunku do orzecznictwa innych sądów. Zostały one szczegółowo przedstawione w rozdziale „Sprawy z zakresu pomocy społecznej.” Dotyczą: możliwości przyznania świadczenia pielęgnacyjnego na rzecz rolnika oraz art. 17 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w tym przyznania takiego świadczenia na rzecz dalszych krewnych sprawujących faktyczną pieczę nad osobą niepełnosprawną i przyznania świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną pozostającą w związku małżeńskim z osobą w podeszłym wieku i chorą ale nieposiadającą orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W tutejszym Sądzie przeważa wykładnia celowościowa i prokonstytucyjna, jednakże również w linii orzecniczej sądów administracyjnych nie ma jednolitości poglądów (tu sygn.: II SA/Bk 119/12, II SA/Bk 29/12, II SA/Bk 856/11, II SA/Bk 642/12).

W licznej nadal grupie spraw z zakresu **Prawa budowlanego** – 18,33 % wpływu wydziału (204 sprawy) praktyka orzecnicza w roku sprawozdawczym stanowiła kontynuację dotychczasowej. Nie odnotowano odstępstw od prezentowanych wcześniej stanowisk zarówno w kwestii kwalifikacji robót budowlanych, jak i obiektów budowlanych (II SA/Bk 236/12, II SA/Bk 342/12, II SA/Bk 418/12).

Ilustrację uzupełniającą stanowisko Sądu przedstawione w rozdziale „Sprawy z zakresu Prawa budowlanego” mogą nadto stanowić następujące tezy:

- jeśli roboty budowlane polegają na modyfikacji konstrukcji dachu i kierunku jego spadku, ale nie zmieniają charakterystycznych parametrów obiektu, w tym jego wysokości oraz jeśli brak jest możliwości zakwalifikowania robót jako rodzaju budowy (odbudowy, rozbudowy, nadbudowy), to stanowią one przebudowę w rozumieniu art. 3 pkt 7 „a” ustawy z 07.07.1994 r. Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.);
- do robót budowlanych niezaliczanych do budowy w rozumieniu art. 3 pkt. 6 cyt. ustawy nie ma zastosowania art. 48 ust. 1 ani art. 49 „b” ust. 1 Prawa budowlanego, a przepisy art. 50-51 tej ustawy (II SA/Bk 668/11);
- przepis art. 103 ust. 2 ustawy z 07.07.1994 r. Prawo budowlane ma zastosowanie wyłącznie do sytuacji, gdy obiekt budowlany został zbudowany przed 01.01.1995 r.

bez wymaganego pozwolenia na budowę. Nie obejmuje pozostałych rodzajów samowoli budowlanej polegających na budowie (przed 01.01.1995 r.) bez wymaganego prawem zgłoszenia lub na podstawie pozwolenia, od którego warunków w sposób istotny odstąpiono (II SA/Bk 19/12).

W sprawach z zakresu **planowania i zagospodarowania przestrzennego** nadal najliczniejsze były skargi na decyzje o warunkach zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego. W tych kategoriach zmniejszyła się ilość uchylonych decyzji (z 14 w roku ubiegłym do 5 w sprawozdawczym), co może świadczyć o postępującej stabilności orzecznictwa samorządowych kolegiów odwoławczych, które respektują z coraz większą starannością sądową linię orzeczniczą.

Obecnie nie nastrocza już organom większych problemów interpretacja zasad ustalenia tzw. „dobrego sąsiedztwa”, także w zasadzie nie występują już błędy w postaci zamieszczania w decyzjach o warunkach zabudowy zapisu określającego stawkę procentową jednorazowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości. Niewątpliwie przyczyniła się do tego ukształtowana i stabilna linia orzecznictwa sądów administracyjnych.

Ciekawa problematyka w omawianej kategorii spraw została przytoczona w rozdziale „Sprawy z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego” (np.: II SA/Bk 61/12, II SA/Bk 477/12, II SA/Bk 731/12, II SA/Bk 764/11, II SA/Bk 158/12).

Zasygnalizować w tym miejscu należy, że wyraźny spadek (z 13 do 4) dotyczył skarg na decyzje o wymierzeniu opłat z tytułu wzrostu wartości nieruchomości wskutek uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, co także należy łączyć ze stabilną linią orzeczniczą tutejszego Sądu w tej kategorii spraw, jak i ukształtowaną jednolitą linią orzeczniczą ogólną.

W sprawach z zakresu skarg na **uchwały organów samorządowych** dominowały, jak w latach poprzednich, skargi na uchwały dotyczące planów zagospodarowania przestrzennego.

Prezentowano stanowisko, że:

- uchwały intencyjne nie stanowią przepisów prawa miejscowego (II SA/Bk 278/12), tak samo zarządzenia Prezydenta Miasta w sprawie udzielania Dyrektorowi ZMK pełnomocnictwa do wykonywania określonych czynności (II SA/Bk 440/12);

- poza kontrolą sądu administracyjnego pozostają „czynności techniczne” jak wykonanie analizy przez wójta dotyczącej zasadności przystąpienia do prac planistycznych czy przygotowanie materiałów geodezyjnych (II SA/Bk 278/12);
- legitymację sądową posiada podmiot, który wykazał się zaistniałym naruszeniem swego interesu prawnego;
- istotne dla oceny legalności planu zagospodarowania przestrzennego jest zachowanie zasady proporcjonalności w ingerencji gminy w sferę praw właścicielskich (II SA/Bk 182/12);

W linii orzeczniczej zatem kontynuowano dotychczasowe stanowisko tutejszego Sądu, zgodne z ogólną linią orzecznictwa.

Zasygnalizować można jedynie odmienność orzeczenia w sprawie II SA/Bk 607/12 od orzeczenia NSA w sprawie I OSK 2376/11 ze skargi organu nadzoru w przedmiocie likwidacji szkoły przez wygaszanie. Sprawa ta oraz rozbieżności zostały opisane w dziale „Sprawy z zakresu funkcjonowania samorządu terytorialnego”.

W roku sprawozdawczym bardzo niewiele spraw dotyczyło zarządzeń zastępczych Wojewody w przedmiocie wygaśnięcia mandatu radnego. We wszystkich skargi zostały oddalone, ponieważ spełnione zostały przesłanki wygaśnięcia mandatu radnego, a odpowiednie organy jednostek samorządu terytorialnego nie podjęły uchwał wygaszających mandat (II SA/Bk 150/12, II SA/Bk 326/12, II SA/Bk 445/12).

Sprawy zostały opisane w powołanym powyżej rozdziale.

Podkreślić należy ocenę Sądu, że uchwała sejmiku województwa czy też zarządzenie zastępcze wojewody, jako rozstrzygnięcie o charakterze deklaratoryjnym, potwierdza jedynie (ex tunc) skutek prawny wygaśnięcia mandatu z mocy prawa i nie kształtuje żadnego nowego stosunku prawnego.

Kontrolując uchwały organów samorządowych konsekwentnie jako wadliwe, podjęte z naruszeniem prawa materialnego uznawano uchwały, których treść stanowiła powtórzenie przepisu ustawy lub innego aktu prawnego. Takie uchwały uznawano za sprzeczne z § 118 w związku z § 143 „zasad techniki prawodawczej (II SA/Bk 172/12).

W sprawach z zakresu **ochrony środowiska** utrzymywał się wpływ na poziomie dotychczasowym. Sądy kontynuowały dotychczasową linię orzecznictwa.

W szczególności uznawano, że decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia nie mają charakteru samodzielnie przesądzającego o wykonaniu przedsięwzięcia, zaś przepisy regulujące procedurę wydania takich decyzji mają charakter norm wiążących organ (II SA/Bk 537/11). Raporty oddziaływania na środowisko są dokumentami prywatnymi o szczególnej mocy dowodowej, a zastrzeżenia do nich nie mogą być gołosłowne, a winny być poparte np. ekspertyzą, która w sposób udokumentowany mogłaby wskazywać na wady raportu (II SA/Bk 545/11).

W grupie spraw z zakresu **wywłaszczenia i zwrotu nieruchomości** linia orzecznicza była niezmienną. Można jedynie zasygnalizować rozbieżność między składami orzekającymi w zakresie oceny wpływu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2012 r. sygn. K 8/10 na sposób wyrokowania Sądu omówioną w rozdziale „Sprawy z zakresu wywłaszczenia i zwrotu nieruchomości”. Dotyczyło to konstytucyjności art. 24 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, przy czym TK w powołanym wyroku stwierdził niekonstytucyjność większości przepisów ustawy, w tym wspomnianego i odroczył na 18 miesięcy utratę mocy obowiązującej przepisów uznanych za niekonstytucyjne.

W dwóch sprawach uchylono zaskarżone decyzje, w jednej skargę oddalono.

Uchylając w sprawach II SA/Bk 744/12 i II SA/Bk 827/12 decyzje oparte na niekonstytucyjnej normie, sąd wypowiedział pogląd, że wyrażona przez Trybunał Konstytucyjny ocena oczywistej niekonstytucyjności przepisu art. 24 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych nie pozwala sądowi uchylającemu konkretne decyzje oparte na niekonstytucyjnej normie, na uznanie, że skutek prawny wyroku Trybunału w odniesieniu do wymienionego wyżej przepisu wystąpi dopiero po 18 miesiącach od dnia ogłoszenia wyroku. Składy orzekające w ww. sprawach odmówiły zastosowania przepisu art. 24 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, czego konsekwencją stało się zalecenie oceny wniosków o zwrot nieruchomości w tych sprawach na zasadach ogólnych wynikających z ustawy o gospodarce nieruchomościami. Od strony proceduralnej stwierdzono, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego stanowi z mocy art. 190 ust. 4 Konstytucji RP podstawę do wznowienia postępowania, uchylenia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonych w przepisach właściwych dla danego postępowania, co w odniesieniu do postępowań sądowoadministracyjnych obliguje sąd administracyjny

do traktowania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego jako przesądającego o „naruszeniu prawa” przez organ, o jakim mowa w art. 145 § 1 pkt 1 lit. „b” p.p.s.a., skutkującym obowiązkiem uwzględnienia przez Sąd skargi bez badania, czy uchybienie miało wpływ na wynik sprawy.

Wyrok oddalający skargę w sprawie II SA/Bk 21/10 nie zawiera uzasadnienia.

Nadto w przedmiotowej grupie spraw uznaje się, że przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami traktujące o zwrocie nieruchomości nie dają podstaw prawnych do odzyskiwania w trybie postępowania administracyjnego gruntów, co do których nie odnaleziono dokumentów potwierdzających ich wywłaszczenie (sygn. II SA/Bk 620/12), że art. 216 ust. 2 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami pozwala na traktowanie jako wywłaszczonej nieruchomości nabytej umową cywilnoprawną zawartą pod rządami ustawy z 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości ale w ramach czynności poprzedzających przymusowe wywłaszczenie związane z zamiarem realizacji celu publicznego (sygn. akt II SA/Bk 97/12), że zrealizowanie na wywłaszczonej nieruchomości celu wywłaszczenia nie daje możliwości jej zwrotu w razie późniejszej zmiany przeznaczenia (sygn. II SA/Bk 761/11).

W sprawach odszkodowawczych dotyczących odszkodowania za grunty przejęte pod drogę publiczną z mocy prawa na podstawie art. 73 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną, niezmieniony pozostał pogląd, że w przypadku wystąpienia przed 31 grudnia 2005 r. (tj. końcową datą wskazaną w ustawie jako graniczna dla zgłoszenia żądania odszkodowawczego) z wnioskiem o odszkodowanie przez jednego z kilku współwłaścicieli nieruchomości, roszczenie o odszkodowanie nie wygasa w stosunku do pozostałych współwłaścicieli (II SA/Bk 421/11).

Niezmieniona pozostaje linia orzecznicza o techniczno-deklaratoryjnym charakterze wpisów w ewidencji gruntów i budynków oraz o niedopuszczalności dochodzenia uprawnień właścicielskich poprzez wpis w ewidencji (II SA/Bk 512/12, II SA/Bk 532/12). Zgodne to jest z ogólną linią orzeczniczną.

W ogólnej liczbie skarg zarejestrowanych w 2012 r. minimalną liczbę stanowiły sprawy o symbolu 6122 w przedmiocie rozgraniczenia. Tu nadal prezentowano pogląd, że ujawniony w postępowaniu rozgraniczeniowym spór, co do przebiegu granicy, nie uzasadnia umorzenia postępowania rozgraniczeniowego i przekazania

z urzędu sprawy sądowi powszechnemu, o ile istnieją dokumenty pozwalające organowi na ustalenie przebiegu granicy (II SA/Bk 114/12).

W jednoznaczny sposób w zakresie kosztów przy rozgraniczeniu wypowiedziano się w sprawie II SA/Bk 541/12, że z art. 152 kodeksu cywilnego wyczytać można obowiązek ponoszenia kosztów rozgraniczenia po połowie przez właścicieli gruntów sąsiadujących, co w przypadku, gdy jedną z nieruchomości rozgraniczanych jest droga gminna, oznacza obowiązek gminy poniesienia połowy kosztów rozgraniczenia i proporcjonalnego rozłożenia pozostałej połowy kosztów między właścicieli nieruchomości przyległych do drogi, objętych rozgraniczeniem.

W sprawach dotyczących **problematyki związanej ze stosowaniem ustawy o grach hazardowych**, które od 1 stycznia 2012 r. zostały skierowane do rozpoznawania w Wydziale II Sądu, rozstrzygnięcia obejmowały orzeczenia organów administracyjnych dotyczące cofnięcia rejestracji automatów do gier o niskich wygranych, cofnięcia zezwolenia na prowadzenie i urządzenie gier na automatach o niskich wygranych, odmowy przedłużenia zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, wymierzenia kary pieniężnej z tytułu urządzenia gier na automacie poza kasynem gry, nadto przedmiotem skarg były także orzeczenia procesowe organów celnych w związku z postępowaniami prowadzonymi na podstawie ustawy z 2009 r. o grach hazardowych.

Prezentowano stanowisko, że:

- decyzję o cofnięciu zezwolenia na prowadzenie gier na automatach, z uwagi na niezgodne z prawem działanie automatu można wydać dopiero po sprawdzeniu działania urządzenia przez uprawnioną jednostkę (II SA/Bk 12/12);
- utrata przez jednostkę upoważnioną do badań technicznych automatów, statusu jednostki badającej może wpłynąć wyłącznie na formalny aspekt postępowania w sprawie o cofnięcie rejestracji danego automatu, nie będzie natomiast miała znaczenia dla materialno-prawnych przesłanek cofnięcia rejestracji automatu. Nie stanowi zagadnienia wstępnego w postępowaniu o cofnięcie rejestracji automatu kwestia oceny legalności upoważnienia do przeprowadzenia badań jednostki organizacyjnej (II SA/Bk 262/12, II SA/Bk 268/12);

- nie stanowi zagadnienia wstępnego w postępowaniu o cofnięcie rejestracji automatu kwestia oceny legalności upoważnionej do przeprowadzenia badań jednostki organizacyjnej. (II SA/Bk 262/12, II SA/Bk 268/12);
- czynność związana z poddaniem automatu do gier - przez podmiot eksploatujący - badaniu sprawdzającemu, jest inną czynnością dowodową, o jakiej mowa w art. 262 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst. jedn. Dz. U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.).

W tej grupie spraw warto także wspomnieć o licznych wątpliwościach interpretacyjnych, jakie pojawiły się po wejściu w życie zmienionej ustawy o grach hazardowych. W sprawie II SA/Bk 871/11 Sąd zastosował prokonstytucyjną wykładnię przepisu art. 89 ustawy hazardowej z 2009 roku. Zwrócić także należy uwagę na zadane przez sądy administracyjne pytania prawne do Trybunału Konstytucyjnego oraz pytania prejudycjalne do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości – przedstawione poniżej, które świadczą o poważnych wątpliwościach w zakresie interpretacji przepisów ustawy.

Podsumowując działalność Sądu w sprawach **skarg na bezczynność i przewlekłość postępowania** – stwierdzić należy, iż w coraz szerszym zakresie Sąd w 2012 r. zajmował się nie tylko bezczynnością, ale i przewlekłością postępowania i to z wyłączeniem nadmiernego formalizmu w zakresie sformułowania przedmiotu sprawy przez skarżącego. Stosował się też do obowiązku zawarcia w wyrokach uwzględniających skargi oceny charakteru zwłoki organu, przy tym w mniejszej liczbie (w stosunku do ogólnie orzekanych) przypadków uznawał naruszenie prawa za rażące. Także stosunkowo łagodnie traktował możliwość nałożenia na organ grzywny w trybie art. 149 § 2 p.p.s.a.

Rozstrzygając, w sytuacji zastosowania przez organ instytucji autokontroli, przy umorzeniu postępowania w sprawach skarg na bezczynność lub przewlekłe postępowanie, Sąd zmienił praktykę i obecnie stosuje się do obowiązku orzekania w zakresie objętym trybem art. 149 § 2 p.p.s.a.

Z uwagi na bardzo szeroki wachlarz symboli przydzielających sprawy do Wydziału II (Ogólnoadministracyjnego) nie sposób podsumować wszystkich rodzajów spraw. Stwierdzić natomiast należy, iż w nieomówionych w niniejszym rozdziale sprawach nie stwierdzono odstępstw od dotychczasowej linii orzecniczej

kontynuującej wypracowane kierunki orzecznicze. Natomiast do wyżej zasygnalizowanych należy dodać nadto sporadyczne **rozbieżności w orzecznictwie** składów orzekających w Wydziale II:

– w sprawie II SA/Bk 423/12 skład orzekający, odmiennie niż w sprawie II SA/Bk 636/11, ocenił że przepisy art. 59 ust. 1 oraz art. 61 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej nie nakładają obowiązku wydania decyzji o ustaleniu opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej w stosunku do podmiotów innych niż osoba kierowana do domu pomocy społecznej - przed wydaniem decyzji zobowiązującej te podmioty do poniesienia zwrotu wydatków poniesionych zastępczo przez gminę. Zdaniem składu orzekającego w sprawie II SA/Bk 423/12 obowiązek ponoszenia opłaty za pobyt krewnego w domu pomocy społecznej wynika z mocy samej ustawy, po ustaleniu że mieszkaniec domu i ewentualnie jego małżonek nie ponoszą pełnej odpłatności. Natomiast w sprawie II SA/k 636/11 sąd ocenił, że aby można było dokonać ustalenia opłaty zastępczej, musi być uprzednio ustalona opłata pierwotna, czyli przykładowo nie można gminy obciążać obowiązkiem opłat zastępczych w sytuacji, gdy opłata osób zobowiązanych nie jest określona decyzją administracyjną;

– również w tej samej sprawie II SA/Bk 423/12 skład orzekający, odmiennie niż w sprawie II SA/Bk 731/11 wskazał, że okoliczności dotyczące sytuacji rodzinnej i majątkowej nie mają znaczenia dla ustalenia obowiązku zwrotu opłaty przez zobowiązanego. Tymczasem w postępowaniu II SA/Bk 731/11 skład orzekający wskazał, że z odesłania zawartego w art. 98 do art. 104 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej wynika, że w toku ustalania obowiązku zwrotu organ obowiązany jest uwzględniać okoliczności uzasadniające żądanie zwrotu. Tylko gdy po wydaniu decyzji o zwrocie nastąpiła zmiana okoliczności faktycznych, a zatem w sytuacji osoby wystąpiły szczególnie uzasadnione okoliczności odstąpienia od zwrotu, organ może odstąpić od wszczęcia postępowania egzekucyjnego lub wystąpić o jego umorzenie;

– w kilku sprawach przed tutejszym sądem odmiennie oceniono skutki orzeczenia sądu powszechnego (rejestrowego) o rozwiązaniu i zarządzeniu likwidacji stowarzyszenia występującego w postępowaniach w charakterze strony skarżącej lub uczestnika postępowania;

– w sprawie II SA/Bk 538/11 skład orzekający umorzył postępowanie ze skargi wskazanego stowarzyszenia wskazując, że jego rozwiązanie orzeczeniem sądu

rejestrowego powoduje utratę bytu prawnego, zakończenie wszelkiej statutowej działalności stowarzyszenia i to jeszcze przed jego wykreśleniem z rejestru. To uzasadniało, w ocenie sądu, przyjęcie wystąpienia w sprawie następczej utraty zdolności sądowej prowadzącej do umorzenia postępowania na podstawie art. 161 § 1 pkt 3 p.p.s.a. Sąd wskazał jednak w tej sprawie, że jest związany postanowieniami NSA z dnia 12 lipca 2012 r. w sprawach II OZ 624/12, II OZ 625/12, którymi umorzono postępowanie wywołane zażaleniami stowarzyszenia – właśnie z uwagi na przedmiotową utratę zdolności sądowej. Pokreślił jednak, że zajęcie stanowiska, iż byt prawny skarżącego stowarzyszenia nie ustał z powodu braku wykreślenia stowarzyszenia z rejestru stowarzyszeń KRS, musiałaby prowadzić do odrzucenia skargi z powodu nieuiszczenia wpisu od skargi, do wniesienia którego stowarzyszenie zostało wezwane;

– odmiennie przyjęto w sprawie II SA/Bk 435/11, w której po wezwaniu stowarzyszenia do uiszczenia wpisu od skargi i niewykonaniu tego obowiązku – sąd skargę odrzucił.

Pozostałe rozbieżności zaprezentowano powyżej. Są one sporadyczne, bowiem w pracy tut. Sądu kładzie się nacisk i zwraca uwagę na kontynuowanie linii orzeczniczej.

Zauważyć należy, iż w uzasadnieniach wyroków tutejszego Sądu (obydwa wydziały) bardzo licznie są powoływane orzeczenia NSA oraz innych sądów administracyjnych, tak jak i Trybunału Konstytucyjnego.

Wielokrotnie, co wynika z wyżej przedstawionej prezentacji poszczególnych problemów orzeczniczych składy orzekające WSA w Białymstoku nawiązywały do **Konstytucji RP i dokonywały prokonstytucyjnej wykładni prawa.**

Przykładowo:

– w sprawie II SA/Bk 642/12 (wyżej zasygnalizowanej) sąd ocenił jako niezgodną z prawem, a w konsekwencji także z konstytucyjnymi zasadami praworządności i równości, taką wykładnię przepisu, która uniemożliwia uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego osobie zobowiązanej do alimentacji niepełnosprawnego i sprawującej nad nim opiekę - jeśli niepełnosprawny pozostaje w związku małżeńskim z osobą nieposiadającą orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, ale jednocześnie obiektywnie niezdolną do zapewnienia mu

opieki. Natomiast w sprawach II SA/Bk 624/12 i II SA/Bk 856/11 sąd pozytywnie ocenił legalność decyzji odmawiającej przyznania świadczenia pielęgnacyjnego wskazując, z powołaniem się na orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące sposobu rozumienia obowiązku alimentacyjnego, że prawo do świadczenia pielęgnacyjnego wywodzi się z obowiązku alimentacyjnego, którego kolejność wykonywania została ustalona w ustawie i powinna być ściśle przestrzegana także przy ocenie uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego;

– w sprawie I SA/Bk 298/12 tutejszy sąd, powołując się na orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego i poglądy doktryny, wyjaśnił prawidłowy sposób rozumienia zasady proporcjonalności (art. 31 ust. 3 Konstytucji). Wskazał, że ma ona zastosowanie w każdej prawnie ujętej procedurze, wprowadzając dyrektywę określającą sposób w jaki organy administracyjne mogą czynić użytek z przysługujących im kompetencji. Ma ona zagwarantować, że stosowane przez władzę środki nie będą wykraczały poza miarę niezbędną i uzasadnioną celami postępowania i indywidualną sytuacją strony oraz że nie będą stosowane środki niewspółmierne do celu, który ma być osiągnięty dzięki ograniczeniu praw strony;

– w sprawie II SAB/Bk 46/12 sąd rozważał prawo do uzyskania dostępu do informacji publicznej w postaci akt postępowania w sprawie o wykroczenie. Wskazał, że dostęp osoby zawiadamiającej o popełnieniu wykroczenia do akt postępowania wyjaśniającego sprawę tego wykroczenia, prowadzonego przez Policję (tzw. czynności wyjaśniających), mógł nastąpić wyłącznie przy stosowaniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.). Ustawa ta jest bowiem podstawową regulacją dotyczącą trybu dostępu osób trzecich, nie będących stroną postępowania, do informacji publicznej zmaterializowanej w aktach postępowania. Wskazując na jednolitą linię orzecznictwa skład orzekający skonkludował, że dostęp do akt postępowania przygotowawczego (czynności wyjaśniających kwestię popełnienia wykroczenia) realizuje dyspozycję art. 61 Konstytucji sytuującego publiczne prawo obywatela do informacji;

– w sprawie II SA/Bk 338/12 sąd podkreślił, że mimo iż z wynikającej z art. 77 ust. 5 Konstytucji RP zasady autonomii szkół wyższych można wyprowadzić brak wymagania w stosunku do wydawanych przez organy tych szkół decyzji tak surowych warunków jak dla decyzji „typowego” organu administracyjnego, to jednak przedmiotowa zasada nie zwalnia organu szkoły wyższej od zachowania minimum wymagań procedury administracyjnej, niezbędnej do załatwienia sprawy;

– w sprawie II SA/Bk 32/12 oddalając wniosek o wyłączenie sędziego skład orzekający wskazał, że zasada niezawisłości sędziowskiej (art. 178 Konstytucji RP) wyklucza traktowanie nieprawidłowego zastosowania przez sędziego przepisów prawa (ujawnionych późniejszym uchYLENIEM jego wyroku przez sąd II instancji), przy braku innych okoliczności wskazujących na negatywny stosunek sędziego do strony, jako podważających jego bezstronność, zwłaszcza gdy powyższe nieprawidłowości wystąpiły w innej sprawie niż ta, w której zgłoszono wniosek o wyłączenie;

– w sprawach II SA/Bk 420/12 i II SA/Bk 291/12 dotyczących zwrotu części opłaty za wydanie karty pojazdu sąd zakwestionował jako niezgodne z ustawą Prawo o ruchu drogowym i Konstytucją przepisy rozporządzenia z 2003 r. ustalającego wysokość tej opłaty. Wskazał, że stwierdzenie niekonstytucyjności tych przepisów przez Trybunał Konstytucyjny w sprawie U 6/04 (OTK-A 2006/1/3) uprawnia do wniosku, że naruszały one normy Konstytucji i ustawy także przed wyeliminowaniem ich z obrotu prawnego przez TK. Sąd wskazał, że może taką ocenę prawną wywieść powołując się na zasadę niezawisłości sądów, która oznacza związanie sędziów wyłącznie Konstytucją i ustawami. Pozwala ona sądowi zakwestionować w konkretnej sprawie przepis rozporządzenia niezgodnego z Konstytucją i ustawą zawierającą upoważnienie do jego wydania;

– w sprawie II SA/Bk 706/12, w której sąd kontrolował legalność kary pieniężnej wymierzonej skarżącemu (podmiotowi prywatnemu) za nielegalną wycinkę drzew wykonaną na jego gruncie przez przedsiębiorstwo energetyczne, wskazano że przepis art. 88 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody nie określa podmiotu, któremu kara może być wymierzona. Sąd stwierdził, że nie można jednak wymierzyć kary administracyjnej osobie, która wprawdzie jako właściciel nieruchomości była uprawniona do wystąpienia o zezwolenie na dokonanie wycinki, jednakże w żaden sposób nie zawiła w nielegalnej wycince drzew, dokonanej na jego nieruchomości, przez przedsiębiorcę przesyłowego. Nie można bowiem mówić o karze (nawet tylko administracyjnej) bez zawinienia, czy zaniedbania osoby odpowiedzialnej. Inne rozumienie i stosowanie przepisów ustawy o ochronie przyrody jest sprzeczne z konstytucyjną zasadą, iż Rzeczpospolita Polska jest państwem prawa (art. 2 Konstytucji RP);

– w sprawie II SA/Bk 370/12 ze skargi na uchwałę w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sąd wskazał, powołując się na przepis art. 21 ust. 2 Konstytucji RP oraz orzecznictwo NSA i Trybunału Konstytucyjnego, że prawo

własności – choć jest w Polsce objęte ochroną konstytucyjną i ochroną wynikającą z art. 6 ust. 1 ratyfikowanej przez Polskę w 1993 r. Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności – to jednak nie jest prawem bezwzględnym i doznaje ograniczeń, jednakże tylko w drodze ustawy i tylko w takim zakresie, w jakim nie narusza to istoty prawa własności, a więc z poszanowaniem zasady proporcjonalności (art. 64 ust. 3 Konstytucji). Uwzględniając powyższe oceniono, że brak uchwalenia w planie miejscowym przeznaczenia pod zabudowę całej działki stron nie stanowi bezprawnego ograniczenia wykonywania przez nich prawa własności, w tym nie stanowi naruszenia art. 64 ust. 3 Konstytucji RP i zasady proporcjonalności ingerencji we własność;

– w sprawie II SA/Bk 172/12 tutejszy sąd rozpoznawał skargę na akt prawa miejscowego w postaci uchwały w przedmiocie określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Wyjaśnił, że unormowania aktu prawa miejscowego zawierające powtórzenie regulacji ustawowych naruszają przepisy art. 7 i art. 94 Konstytucji, stanowiąc w istocie uregulowanie danej materii bez wymaganego upoważnienia bądź też z przekroczeniem jego granic. Mając to na uwadze wskazał, że nie mieści się w ramach upoważnienia zawartego w art. 12 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uprawnienie rady do konkretyzowania wyglądu miejsca sprzedaży alkoholu i warunków budowy takiego punktu. Zdaniem sądu, w upoważnieniu tym nie mieści się także unormowanie, jakim podmiotom możliwe jest wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, bowiem kwestia ta została uregulowana w art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dlatego sąd podzielił stanowisko skarżącego, że kontrolowana regulacja wprowadzająca powyższe ograniczenia może prowadzić do naruszenia zasady wolności działalności gospodarczej (art. 22 Konstytucji) i zasady legalności (art. 7 Konstytucji).

Także umacniał się kierunek stosowania **regulacji prawa unijnego**. Najbardziej widoczny był on w praktyce orzeczniczej Wydziału I z uwagi na przedmiot rozpoznania spraw, co wyżej wykazano, ale także orzecznictwo Wydziału II stykało się z tą regulacją.

Ilustracyjnie można tu przytoczyć sprawy:

– w sprawie I SA/Bk 256/12 przyczyną uchylecia decyzji o przyznaniu płatności rolnośrodowiskowej w pomniejszonej wysokości była, zdaniem sądu, błędna

i sprzeczna z prawem europejskim interpretacja zastosowanych przepisów prawa materialnego. Sąd, dokonując interpretacji wskazanego § 7 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 33, poz. 232 z późn. zm.) oraz regulacji "Programu ochrony zasobów genetycznych koni zimnokrwistych w typie sokólskim" wydanego z upoważnienia wskazanego Ministra przez Instytut Zootechniki Państwowego Instytutu Badawczego, odwołał się do pkt 35 preambuły do rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1). Wskazał, że interpretując prawo krajowe, w tym regulaminy czy zarządzenia, które nie są prawem powszechnie obowiązującym, organy powinny brać pod uwagę cele wyznaczone i wyrażone w regulacjach wspólnotowych, a ponadto powinny kierować się zasadą, aby nie wprowadzać zbędnych utrudnień w redystrybucji środków, za pomocą których te cele mają być realizowane;

– w sprawie II SA/Bk 536/11, w której przedmiotem sądowej kontroli legalności była decyzja środowiskowa dotycząca zakładu unieszkodliwiania odpadów komunalnych sąd sformułował ocenę, zgodnie z którą w treść ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) w pełni zostały implementowane przepisy Dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne. Również zdaniem sądu brzmienie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 ze zm.) pozostaje w zgodzie z obowiązującymi dyrektywami Unii Europejskiej: Dyrektywą Nr 2000/76/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 grudnia 2000 r. w sprawie spalania odpadów, Dyrektywą nr 2008/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów, Dyrektywą nr 99/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów. Sąd wskazał, że przepisy krajowe wypełniają wymagania norm europejskich rekomendujących termiczne unieszkodliwianie odpadów jako jeden

z dopuszczalnych i właściwych sposobów utylizacji odpadów. Wobec tego opowiadanie się za wariantem tzw. zerowym, polegającym na niepodejmowaniu realizacji spornego przedsięwzięcia, pozostawałoby w sprzeczności z ustawodawstwem unijnym;

– w sprawie I SA/Bk 343/12 dotyczącej rozliczenia podatku od towarów i usług tutejszy sąd wypowiedział się o sposobie ustalania przesłanki stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług transportu drogowego. Odwołał się - celem zastosowania art. 44 Dyrektywy nr 2006/112/WE (dotyczącego miejsca świadczenia usług) - do treści art. 11 ust. 1 Rozporządzenia Wykonawczego Rady (UE) nr 282/2011 z dnia 15 marca 2011 r. ustanawiającego środki wykonawcze do Dyrektywy nr 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej oraz do orzecznictwa ETS-u, z którego wynika, że stałe miejsce prowadzenia działalności jest to miejsce, które charakteryzuje się pewnym minimum stabilności wynikającej ze stałej obecności zarówno osób, jak i zaplecza technicznego (wyrok z dnia 4 lipca 1985 w sprawie 168/84, wyrok z dnia 2 maja 1996 r. w sprawie C-231/94, wyrok z dnia 17 lipca 1997 r. w sprawie C-190/95). Konkludując sąd zaprezentował pogląd, że o stałym miejscu prowadzenia działalności można mówić wtedy, gdy podatnik ma możliwość (z danego miejsca) kierowania sprawami firmy, utrzymuje stały personel, a także posiada w tym miejscu minimalne środki techniczne niezbędne do prowadzenia działalności gospodarczej (z tego miejsca);

– w sprawie I SA/Bk 271/12 sąd uznał brak podstaw do oceny, iż przepis art. 7 ust. 1 Dyrektywy Rady nr 69/335/EWG z dnia 17 lipca 1969 r. dotyczącej podatków pośrednich od gromadzenia kapitału (Dz. U. UE. L. z 28 października 1969 r. Nr 249, s.25 ze zm.) został niewłaściwie implementowany do prawa krajowego. Wniosek ten ocenił jednak jako zasadny wyłącznie w sytuacji przyjęcia określonej interpretacji tego przepisu, a mianowicie takiej, że przewidziane w nim obowiązkowe zwolnienie dotyczy wszystkich czynności objętych zakresem zastosowania tej dyrektywy, które w Polsce w dniu 1 lipca 1984 r. były na gruncie obowiązującego w tym dniu prawa krajowego zwolnione od podatku kapitałowego lub które były opodatkowane tym podatkiem według stawki obniżonej, to jest wynoszącej 0,50 % lub niższej. Natomiast, zdaniem sądu, niezasadnym jest odnoszenie do Polski warunków zwolnienia z podatku od kapitału obowiązujących w dniu 1 lipca 1984 r. w Unii Europejskiej na podstawie wcześniejszych nowelizacji Dyrektywy, skoro jej przepisy

nie odnosiły się w dniu jej nowelizacji do Polski. W konsekwencji sąd ocenił jako uprawnione opodatkowanie podatkiem od czynności cywilnoprawnych podwyższenia kapitału skarżącej spółki;

– w sprawie II SA/Bk 336/12 sąd ocenił jako prawidłową odmowę wydania przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Skład orzekający wskazał, że trafnie organy zastosowały w sprawie tzw. zasadę przezorności (zwaną inaczej zasadą ostrożności) obowiązującą we wspólnotowym prawie w dziedzinie ochrony środowiska (art. 191 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej). Została ona implementowana do prawa polskiego. Zgodnie bowiem z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze. Zdaniem sądu, w praktyce stosowanie zasady przezorności powinno przejawiać się w tym, że wszystkie podmioty podejmujące działalność, której skutki nie są do końca sprawdzone, a mogą wyrzeć negatywny wpływ na środowisko, powinny dokonać wszechstronnej analizy, w jaki sposób można wyeliminować zagrożenia. W sytuacji, gdy przeprowadzone badania wskazują, że nawet przy zastosowaniu najnowocześniejszych osiągnięć techniki nie da się wyeliminować zagrożeń dla środowiska, wynikających z planowanej działalności, podmiot zainteresowany jej podjęciem powinien z tego zrezygnować albo wyniki te będą jedną z podstaw do odmowy wydania przez organ administracyjny zezwolenia na prowadzenie takiej działalności. W konsekwencji jest tak, że jeśli istnieją jakieś wątpliwości co do potencjalnego negatywnego oddziaływania na środowisko, muszą one być interpretowane na korzyść środowiska;

– w sprawie I SA/Bk 133/12 tutejszy sąd wypowiedział się w kwestii kwalifikowania samochodu, którego wewnątrzspółnotowego nabycia dokonał skarżący, z punktu widzenia jego cech jako samochodu przeznaczonego zasadniczo do przewozu osób (kod CN 8703) lub też samochodu przeznaczonego do przewozu towarów (kod CN 8704). Miało to stanowić pomoc dla zaklasyfikowania samochodu jako wyrobu akcyzowego lub wykluczenia takiej klasyfikacji. Sąd wskazał, że w § 1 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 2007 r. w sprawie Nomenklatury Scalonej zarządzono, że Nomenklaturę Scaloną określają przepisy

rozporządzenia Komisji (WE) nr 1214/2007 z dnia 20 września 2007 r. zmieniającego załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. UE L 286 z 31.10.2007, str. 1) oraz że na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stosuje się Dział 99 Nomenklatury Scalonej. Analizując powyższe przepisy skład orzekający doszedł do wniosku, że w przypadku, gdy konstrukcja oraz wyposażenie pojazdu wskazuje, iż jest on w głównej mierze przeznaczony do przewozu osób, a przewóz towarów jest jedynie funkcją dodatkową, wtedy taki pojazd należy zakwalifikować do pozycji CN 8703, jako samochód osobowy podlegający opodatkowaniu akcyzą. Natomiast, jeżeli głównym przeznaczeniem pojazdu jest przewóz towarów, a przewóz osób stanowi jedynie uzupełnienie jego funkcjonalności, wtedy taki pojazd powinien zostać sklasyfikowany pod pozycją CN 8704, jako samochód ciężarowy, który nie podlega opodatkowaniu akcyzą;

– podobnie w sprawie I SA/Bk 252/12 istota powstałego sporu sprowadzała się do stwierdzenia, czy organy zasadnie uznały, że nabyty wewnątrzspółnotowo samochód jest samochodem osobowym w rozumieniu przepisów regulujących zasady opodatkowania podatkiem akcyzowym. Również i w tej sprawie sąd ocenił zgodność z prawem kwalifikacji organów, które sięgnęły do Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej znajdujących się w części I sekcja I punkt A załącznika nr 1 do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1549/2006 z dnia 17 października 2006 r. zmieniającego załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. UE L 301 z dnia 31.10.2006). W ocenie sądu trafnie przyjęto, że dla zakwalifikowania danego wyrobu jako akcyzowego znaczenie mają reguły i postanowienia zawarte w Zintegrowanej Taryfie Wspólnot Europejskich oraz Scalona Nomenklatura. Podstawą takiej kwalifikacji pojazdu nie mogły być zapisy zawarte w dowodach rejestracyjnych pojazdu, ani też w opiniach technicznych, do których organy zasadnie się nie odwołały;

– w sprawie I SA/Bk 107/12 rozstrzygnięcie sporu polegało na udzieleniu odpowiedzi na pytanie, czy w świetle stanu faktycznego przedstawionego we wniosku o wydanie indywidualnej interpretacji, papierosy, które skarżąca przeznacza do badań laboratoryjnych, a które wcześniej nabywane są wewnątrzspółnotowo z innych krajów UE lub które są importowane spoza UE, mogą korzystać ze zwolnienia z podatku akcyzowego na podstawie § 18 rozporządzenia Ministra

Finansów z dnia 23 sierpnia 2010 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego. Sąd wskazał, że przepis art. 17 lit. c Dyrektywy nr 2011/64/UE (implementowany w § 18 rozporządzenia) pozwala państwom członkowskim zwolnić od podatku akcyzowego wyroby tytoniowe przeznaczone wyłącznie do testów naukowych i testów związanych z jakością produktu. Państwa członkowskie zostały przy tym uprawnione do określenia warunków i formalności, którym podlegają wymienione powyżej zwolnienia. Warunki te nie mogą jednak wprowadzać dyskryminacji podatkowej wobec wyrobów pochodzących z państw członkowskich – art. 110 TFUE.

Przed tutejszym sądem w roku sprawozdawczym zawisłych było kilkadziesiąt spraw dotyczących problematyki wynikającej z ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540 z późn. zm.). Ich przedmiotem było głównie zagadnienie cofania zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie urządzania gier na automatach o niskich wygranych. W znacznej liczbie przypadków ujawnił się problem możliwości stosowania przepisów tej ustawy jako podstawy decyzji wobec uczestników obrotu prawnego, bowiem skarżący kwestionowali tę możliwość w związku z nienotyfikowaniem ustawy Komisji Europejskiej. Wskazywali, że ustawa zawiera przepisy tzw. techniczne w rozumieniu art. 1 pkt 11 Dyrektywy nr 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. U. UE.L.98.204.37 z późn. zm.). W związku z powyższym tutejszy sąd w wielu przypadkach dostrzegał zależność między wynikiem rozstrzygnięcia w sprawie przed nim zawisłej, w której podstawą prawną wydania zaskarżonej decyzji były przepisy ustawy hazardowej z 2009 r. oraz między wynikiem toczącego się z pytania prejudycjalnego WSA w Gdańsku postępowania przed ETS dotyczącym interpretacji przepisu art. 1 pkt 11 Dyrektywy nr 98/34/WE. W konsekwencji zawieszał własne postępowanie (taka sytuacja miała miejsce w sprawach np. II SA/Bk 838/11, II SA/Bk 22/12, II SA/Bk 55/12). Wobec wydania przez ETS w dniu 19 lipca 2012 r. orzeczenia w połączonych sprawach C-213 – 214/11 i C – 217/11 (z pytania prejudycjalnego WSA w Gdańsku) – postępowania przed WSA w Białymstoku były podejmowane. Niektóre z nich (w których przedmiotem było nałożenie kary pieniężnej za urządzanie gier na automatach poza kasynem gry) zostały powtórnie zawieszane z uwagi na pytanie prawne do Trybunału Konstytucyjnego zadane przez WSA w Gliwicach w sprawie III SA/GL 1979/11, a dotyczące konstytucyjności art. 89 ust. 1 pkt 1 i 2, ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy

hazardowej z 2009 r. Inne sprawy, w których przedmiotem zaskarżenia są decyzje odmawiające przedłużenia udzielonego na podstawie ustawy hazardowej z 1992 r. zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie urządzania gier na automatach o niskich wygranych - zostały skierowane do merytorycznego rozpoznania. W żadnej z nich do końca 2012 r. nie został wydany wyrok z uwagi na stwierdzoną przez składy orzekające konieczność uzupełnienia materiału dowodowego na okoliczność wpływu uregulowań ustawy hazardowej z 2009 r. na działalność skarżących.

Składy orzekające tutejszego Sądu w swojej praktyce orzeczniczej odstępowały nierzadko od gramatycznej i literalnej wykładni prawa stosując wykładnię celowościową i systemową oraz sięgając do wykładni prokonstytucyjnej. Przykłady znaleźć można w większości rozdziałów przedmiotowego opracowania (np. sprawy: I SA/Bk 109/12, I SA/Bk 17/12, I SA/Bk 256/12, II SA/Bk 205/12, II SA/Bk 172/12, II SA/Bk 780/11, II SA/Bk 923/11, II SA/Bk 119/12, II SA/Bk 856/11, II SA/Bk 642/12, II SA/Bk 298/12 i inne).

Niewielka część spraw rozpoznawanych przez tut. Sąd budziła szerokie zainteresowanie społeczne, przejawiające się szczególnie zaangażowaniem mediów w przebiegu postępowania, obecnością na rozprawach i publikowaniem relacji z ich przebiegu oraz podawaniem informacji o treści rozstrzygnięcia Sądu.

Ilustrację „spraw medialnych” stanowią sygnałizowane wcześniej sprawy:

➤ II SA/Bk 854/11 i II SA/Bk 911/11 ze skarg związku zawodowego pracowników szpitala i jednego z łączonych szpitali na uchwałę sejmiku województwa w przedmiocie połączenia szpitali przez przejęcie (postępowanie nie zostało zakończone w roku sprawozdawczym i jest prowadzone pod jedną sygnaturą II SA/Bk 854/11 z uwagi na połączenie obydwu spraw do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia).

We wskazanym postępowaniu, którego przedmiot budzi zainteresowanie społeczne i medialne, tutejszy sąd dwukrotnie wypowiadał się w 2012 r. w kwestiach wпадkowych:

- przed skierowaniem sprawy na rozprawę ocenie poddano kwestię wstrzymania wykonania zaskarżonej uchwały. Postanowieniem z dnia 29 marca 2012 r. sąd odmówił skarżącemu udzielenia ochrony tymczasowej na podstawie art. 61 § 3 p.p.s.a. stwierdzając, że zaskarżony akt nie należy do kategorii prawa miejscowego. Skład orzekający wyjaśnił, że brak jest podstaw do twierdzenia, iż połączenie szpitali

wywoła negatywne skutki prawne dla pracowników szpitali uczestniczących w połączeniu, pacjentów czy realizowanych przez łączone szpitale inwestycji z udziałem funduszy unijnych. Wyjaśnił, że zakład przejmujący staje się stroną w dotychczasowych stosunkach pracy, działalność lecznicza ma być kontynuowana i to, z założenia, w jeszcze szerszym zakresie i lepszej jakości niż dotychczas. Nadto stroną w umowach o udzielanie świadczeń zdrowotnych z NFZ staje się zakład przejmujący. Wstępuje on we wszystkie stosunki prawne, których podmiotem były zakłady przejmowane i będzie ponosił odpowiedzialność za zobowiązania tych zakładów. Powyższe stanowisko podzielił NSA w sprawie II OZ 400/12 oddalając zażalenie od postanowienia o odmowie wstrzymania wykonania zaskarżonej uchwały;

- podczas rozprawy sąd odmówił dopuszczenia do udziału w postępowaniu w charakterze uczestników na prawach strony kilku mieszkańców województwa oraz rady społecznej działającej w jednym ze szpitali. Skład orzekający stwierdził, że wymienione podmioty nie posiadają w postępowaniu interesu prawnego, a wyłącznie interes faktyczny. Zakwestionował, aby możliwe było wyprowadzanie roszczenia o leczenie w konkretnym szpitalu wyłącznie z konstytucyjnego prawa do powszechnej ochrony zdrowia i równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (art. 68 ust. 1 i 2 Konstytucji RP). Wskazał, że podmioty wnioskujące o dopuszczenie do udziału w postępowaniu mogą kwestionować uchwałę w przedmiocie połączenia szpitali poprzez jej bezpośrednie zaskarżenie, jednak wówczas powinny wykazać naruszenie uchwałą ich interesu prawnego (art. 90 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa). Stanowisko to podzielił NSA w sprawach II OZ 1050/12 i II OZ 491/12 oddalając zażalenia od postanowień odmawiających dopuszczenia wnioskodawców do udziału w sprawie.

➤ II SA/Bk 607 – 612/12 ze skarg wojewody na uchwały rady miejskiej w przedmiocie likwidacji szkół. Zostały one omówione w rozdziale „Sprawy z zakresu funkcjonowania samorządu terytorialnego.”

➤ II SA/Bk 508/11, II SA/Bk 520 /12 (poprzednio przed zawieszeniem postępowania II SA/Bk 679/12), II SA/Bk 521/12 (poprzednio II SA/Bk 680/12), II SA/Bk 910/12 (poprzednio II SA/Bk 5/12) i II SA/Bk 911/12 (poprzednio II SA/Bk 238/12) ze skarg tego samego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie handlu środkami zastępczymi tzw. dopalaczami na decyzje

wojewódzkiego inspektora sanitarnego w przedmiocie zabezpieczenia wskazanych wyrobów.

We wskazanych sprawach kontroli tutejszego sądu poddano rozstrzygnięcia wojewódzkiego inspektora sanitarnego uchylające decyzje powiatowego inspektora sanitarnego i przekazujące temu organowi do ponownego rozpoznania sprawy dotyczące zabezpieczenia znajdujących się w sklepie skarżącego wyrobów (tzw. dopalaczy) jako mogących mieć bezpośredni, negatywny wpływ na zdrowie i życie ludzi. Organ II instancji wskazał, że inspektor powiatowy błędnie orzekł decyzją o zabezpieczeniu tych środków, podczas gdy powinien był wydać tzw. zarządzenie zabezpieczające.

Przed skierowaniem spraw na rozprawę postępowania zostały zawieszona do czasu prawomocnego zakończenia postępowania dotyczącego legalności decyzji Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 2 października 2010 r. o wycofaniu z obrotu na terenie całego kraju przedmiotowych wyrobów i nakazującej zaprzestania działalności obiektów służących produkcji, obrotowi handlowemu lub detalicznemu tych wyrobów. Po podjęciu postępowania sprawom nadano nowe sygnatury (wyżej wskazane). Spośród wymienionych spraw w roku sprawozdawczym zakończono trzy: II SA/Bk 508/11, II SA/Bk 520/12 i II SA/Bk 521/12 - we wszystkich oddalając skargi. Uzasadnienie sporządzono tylko w jednej z nich (II SA/Bk 508/11). Sąd nie podzielił zarzutów skargi, iż zaskarżone decyzje wojewódzkiego inspektora sanitarnego są dotknięte kwalifikowanymi wadami uzasadniającymi stwierdzenie ich nieważności. Wskazał, że organ rozpoznający odwołanie nie może w tym samym postępowaniu, tyle że w II instancji, orzekać jako organ nadzoru.

Sprawy o sygnaturach II SA/Bk 910/12 i II SA/Bk 911/12 zostały skierowane na termin rozprawy w dniu 24 stycznia 2013 r.

➤ II SA/Bk 537/11 ze skargi na decyzję o ustaleniu środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia w postaci zakładu termicznego unieszkodliwiania odpadów komunalnych (spalarni odpadów) mającej obsługiwać miasto Białystok i kilka ościennych gmin.

We wskazanej sprawie przedmiot inwestycji budził poważne zastrzeżenia społeczne. Przybrały one sformalizowaną postać, bowiem mieszkańcy miasta i gminy utworzyli stowarzyszenie ekologiczne aktywnie uczestniczące w postępowaniu administracyjnym, które następnie wniosło skargę na pozytywną decyzję środowiskową. Sąd oddalając skargę stwierdził, że organy administracji przy

wydawaniu spornej decyzji środowiskowej nie naruszyły norm procesowych oraz materialnoprawnych, na które składały się przepisy unijne i krajowe regulujące kwestie środowiskowych wymagań dla tego typu zakładów termicznego przekształcania odpadów. Skład orzekający podkreślił w szczególności, że termiczne unieszkodliwianie odpadów jako jeden z dopuszczalnych sposobów utylizacji odpadów jest rekomendowane w prawie wspólnotowym. Zwrócił również uwagę, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia nie przesądza o wykonaniu przedsięwzięcia, a odmowa jej wydania może nastąpić w przypadkach ściśle określonych ustawą z dnia 28 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, które to przypadki w sprawie nie zachodziły.

Nieorzecznym Wydziałem Sądu był **Wydział Informacji Sądowej**.

Tak jak w latach poprzednich – podstawowym zadaniem Wydziału było udzielanie informacji publicznej poprzez: załatwianie wniosków pisemnie złożonych do Sądu (w formie tradycyjnej – papierowej lub za pośrednictwem poczty elektronicznej) oraz udzielanie informacji ustnie (telefonicznie lub bezpośrednio w sekretariacie Wydziału).

Liczba wniosków zmniejszyła się, bowiem wpłynęło ich 19, podczas gdy w 2011 roku wpływ zamknął się liczbą 27. Wszystkie (oraz jeden pozostały do załatwienia w poprzedniego okresu sprawozdawczego) zostały załatwione poprzez udzielenie odpowiedzi. Nie wydano decyzji odmownych w żadnej sprawie.

W ogólnej liczbie 19 wniosków – 3 wnioski zawierały żądanie udostępnienia orzeczenia tut. Sądu w trybie dostępu do informacji publicznej, z których 2 pochodziły od tej samej osoby fizycznej, osadzonej w zakładzie karnym.

Ta liczba sukcesywnie zmniejsza się, co – jak należy przypuszczać – wynika z funkcjonowania Bazy orzeczeń na stronie internetowej Naczelnego Sądu Administracyjnego powszechnie dostępnej i zawierającej bogaty dorobek orzecznictwa sądów administracyjnych włącznie z najnowszymi orzeczeniami.

Pozostałe wnioski dotyczyły różnych problemów, jak: informacji o postępowaniu mediacyjnym w WSA w Białymstoku, sposobu wnoszenia skarg i zasad ponoszenia kosztów sądowych w postępowaniu przed sądami

administracyjnymi, zasad przyznania prawa pomocy i wykonywania tego prawa przez wyznaczonego profesjonalnego pełnomocnika, właściwości sądu administracyjnego do rozpoznania wskazanej we wniosku sprawy, informacji o wpływie lub jego braku sprawy wskazanej we wniosku, informacji o treści orzeczenia sądu, sposobu jego zaskarżenia i prawomocności, wdrożenia w tut. sądzie elektronicznej skrzynki podawczej.

Część informacji dotyczyła konkretnej sprawy (wskazanej przez żądającego lub ustalonej dla udzielenia odpowiedzi) i takich wniosków było 7, pozostała część miała ogólny charakter, w tym niektóre informacje obejmowały przedmiot, którym tut. Sąd nie dysponował (np.: o udostępnienie danych osobowych i finansowych urzędu miasta, o wysokości dopłat z ARiMR w podanych latach). Pisemnie wówczas informowano, że tut. Sąd nie jest w posiadaniu żądanych informacji, wskazując podmiot, do którego ewentualnie należy się zwrócić, w szczególności zapoznając się w pierwszej kolejności z Biuletynem Informacji Publicznej prowadzonym przez daną instytucję.

W kilku przypadkach wniosek stanowił faktycznie żądanie udzielenia porady prawnej. Udzielając informacji podawano regulacje prawne.

Jak wynika z powyższego – przedmiotowo zakres żądanych informacji publicznej pokrywał się z dotychczasową problematyką.

W formie tradycyjnej (papierowej) załatwiono 9 wniosków, pozostałe w formie poczty elektronicznej.

Mimo uruchomienia elektronicznej skrzynki podawczej z wykorzystaniem platformy e-PUAP, tą drogą nie wpłynęła do tut. Sądu żadna korespondencja.

Oprócz 19 wniosków o udzielenie informacji publicznej do WIS WSA w Białymstoku wpłynęło 18 wniosków o udzielenie informacji w ramach współpracy z krajowymi jednostkami organizacyjnymi, głównie komendami Policji, prokuraturami oraz urzędami skarbowymi. Związane były z toczącymi się przed tymi organami postępowaniami. Obejmowały zarówno prośbę o informacje odnoszące się do postępowania sądowego konkretnych podmiotów (w tym wielokrotnie dane obejmujące kilka lat), dane co do wyników postępowania oraz prawomocności, jak i zawierały często prośbę o nadesłanie kopii orzeczeń Sądu. Wszystkie te wnioski zostały załatwione pozytywnie zarówno poprzez podanie żądanych informacji jak i przez przekazanie kopii orzeczeń.

Drugą zasadniczą formą działalności Wydziału Informacji Sądowej było udzielanie informacji poprzez załatwianie petentów w siedzibie WSA w Białymstoku. Przede wszystkim wymienić tu należy liczbę 1506 spraw, w których udzielono informacji w sekretariacie Wydziału. W tym udostępniono akta 764 osobom. Telefonicznych informacji udzielono 1837. Zatem łączna liczba udzielonych osobistych (ustnych i telefonicznych) informacji wyniosła – 3343. Najczęściej informacje te dotyczyły losów konkretnej sprawy (np. wyznaczenia terminu rozprawy), zasad uiszczenia wpisu sądowego, sposobu zaskarżenia orzeczenia, interpretacji pisma sądu, charakteru wezwania/zawiadomienia sądu, wysokości opłat sądowych oraz sposobu ich uiszczenia. Duża część jednak obejmowała ogólne informacje związane z działalnością Sądu, zwłaszcza zasadami postępowania sądowoadministracyjnego.

Petenci byli każdorazowo sprawnie i kompetentnie załatwiani. Podkreślić należy sprawne udostępnianie akt, co odbywa się dzięki bardzo dobrej współpracy z wydziałami orzecznymi, traktującymi priorytetowo sygnały o potrzebie dostarczenia akt do czytelnika.

Stosownie do upoważnienia zawartego w § 5 ust. 1 pkt. 3 Regulaminu wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz.U. Nr 169, poz. 1646) Wydział Informacji Sądowej prowadzi sprawy petycji, skarg i wniosków. Z upoważnienia Prezesa Sądu pisma w tym przedmiocie z zasady załatwiała Przewodnicząca Wydziału. W 2012 roku wpłynęło 19 skarg oraz 5 wniosków i wszystkie zostały załatwione.

WIS WSA w Białymstoku pełni w dalszym ciągu obowiązki administratora systemu informatycznego, w tym prowadzi obsługę Biuletynu Informacji Publicznej oraz strony internetowej. Przy czym od 2012 roku techniczne czynności przy obsłudze strony internetowej zostały zlecone firmie zewnętrznej. W 2011 roku zostało to uczynione odnośnie prowadzenia BIP. Ponieważ tutaj sąd funkcjonuje w ogólnym systemie krajowego sądownictwa administracyjnego, w 2012 roku odstąpiono od zamieszczania na rodzimej stronie internetowej orzeczeń tutaj. Sądu, gdyż Baza orzeczeń znajdująca się na stronie internetowej NSA w pełni zaspokaja potrzeby zainteresowanych osób odnośnie orzecznictwa administracyjnego, co potwierdza też corocznie malejąca liczba wniosków o udostępnienie rozstrzygnięć tutaj. Sądu.

Poza wymienionymi formami działalności Wydziału wymienić należy wszystkie pozostałe zadania określone w § 5 ww. Regulaminu. Są one wykonywane na bieżąco.

W 2012 roku Przewodniczący Wydziału pełniąc jednocześnie funkcję rzecznika prasowego sądu w kilkunastu przypadkach udzielał informacji mediom o stanie spraw, treści wydanego orzeczenia, prawomocności, skutkach prawnych wyroku sądu.

Pozycja „Wokandy” na rodzimej stronie internetowej zdaje egzamin, albowiem widoczna jest lepsza orientacja mediów w zakresie rodzaju i charakteru spraw zawisłych przed tut. sądem. Posiadane przez media dane pochodzące ze strony internetowej ułatwiają sprawne udzielanie informacji w sprawie.

W roku sprawozdawczym nie pojawiły się w mediach negatywne informacje odnoszące się do działalności Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, ani krytyczne opinie. Relacje prasowe, radiowe i telewizyjne prawidłowo, bez potrzeby ich prostowania, przekazywały informacje o sprawach i działalności Sądu.

Na pracę Wydziału Informacji Sądowej nie wpłynęła żadna skarga.

W zakresie **pozaorzeczniczej działalności Sądu** podać należy, iż sędziowie oraz pracownicy systematycznie podnosili kwalifikacje biorąc udział w konferencjach i szkoleniach organizowanych przez NSA oraz wojewódzkie sądy administracyjne i instytucje zewnętrzne.

Wszystkie orzeczenia WSA w Białymstoku wydane w bieżącym okresie sprawozdawczym dostępne są w wersji zanonimizowanej w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych na stronie internetowej www.orzeczenia.nsa.gov.pl. (w liczbie 17.351 na dzień 31 grudnia 2012 r.), która jest dostępna również ze strony Biuletynu Informacji Publicznej tutejszego sądu: www.bip.bialystok.wsa.gov.pl. Natomiast w bazie wewnętrznej sądów administracyjnych tj. Centralnej Bazie Orzeczeń i Informacji o Sprawach, która nie jest dostępna ze strony internetowej, stan orzeczeń WSA w Białymstoku udostępnionych na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosił 22.194.

Z uwagi na funkcjonowanie Bazy orzeczeń NSA tutejszy Sąd w 2012 r. nie kontynuował zamieszczania własnych orzeczeń na stronie internetowej www.bip.bialystok.wsa.gov.pl.

Na bieżąco trwa anonimizacja wydawanych orzeczeń.

Przy sporządzaniu uzasadnień zatezowano 78 wyroków i 20 postanowień, co stanowi bardzo wysoki wskaźnik.

W bieżącym okresie sprawozdawczym orzeczenia tutejszego sądu były również publikowane w następujących periodykach:

- „Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych” – w numerze 3 zamieszczono wyrok w sprawie II SA/Bk 839/10 dotyczącej odmowy zwrotu wywłaszczonej nieruchomości; w numerze 5 zamieszczono wyrok w sprawie II SA/Bk 632/10 dotyczącej stwierdzenia nieważności uchwały w sprawie uzupełnienia składu osobowego rady; w numerze 6 zamieszczono postanowienie w sprawie II SA/Bk 136/11 dotyczącej opinii o kandydacie na stanowisko wizytatora;
- „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” – w numerze 1 zamieszczono wyrok w sprawie II SA/Bk 293/11 dotyczącej odmowy zmiany decyzji w sprawie warunków zabudowy; w numerze 2 zamieszczono wyrok w sprawie II SAB/Bk 79/10 dotyczącej ustalenia wysokości odszkodowania za nieruchomość; w numerze 3 zamieszczono adnotacje o orzeczeniach w sprawach: II SA/Bk 809/10 dotyczącej umorzenia postępowania o zwrot wywłaszczonej nieruchomości, II SA/Bk 203/11 dotyczącej stwierdzenia niezgodności projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego; I SA/Bk 245/11 dotyczącej uchylenia decyzji odmawiającej zwrotu nadpłaty podatku akcyzowego zgodnie z wnioskiem podatnika oraz uchylenia decyzji stwierdzającej umorzenie postępowania administracyjnego w ww. przedmiocie, I SA/Bk 99/11 dotyczącej podatku akcyzowego; w numerze 4 przedstawiono informacje na temat orzeczeń w sprawach: I SA/Bk 227/11 dotyczącej odmowy zwrotu oprocentowania od zwróconej nadpłaty powstałej w wyniku uchylenia decyzji określającej zobowiązanie podatkowe w podatku od towarów i usług, I SA/Bk 412/11 dotyczącej odmowy przyznania pomocy finansowej w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013;

w numerze 5 omówiono orzeczenia w sprawach: I SA/Bk 374/11 dotyczącej przyznania kosztów zastępstwa procesowego wykonanego na zasadzie prawa pomocy oraz II SA/Bk 768/11 dotyczącej ustalenia odszkodowania za nieruchomości przejętą na realizację inwestycji drogowej, w numerze 6 opisano wyrok w sprawie II SA/Bk 98/11 dotyczącej odmowy wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji uchylającej decyzję o odmowie ustalenia warunków zabudowy a także wyrok w sprawie II SA/Bk 122/12 w przedmiocie odmowy wydania kserokopii lub umożliwienia zrobienia zdjęć z projektu budowlanego;

- **„Monitor Podatkowy”** – w numerze 1 ukazały się informacje dotyczące dwóch orzeczeń w sprawach: I SA/Bk 331/11 dotyczącej podatku dochodowego od osób prawnych oraz I SA/Bk 20/09 dotyczącej podatku dochodowego od osób fizycznych; w numerze 2 opublikowano informację o wyroku w sprawie I SA/Bk 278/11 dotyczącej podatku od towarów i usług, w numerze 4 zamieszczono adnotację o orzeczeniu w sprawie I SA/Bk 99/11 dotyczącej podatku akcyzowego; w numerze 5 zwrócono uwagę na wyrok w sprawie I SA/Bk 15/12 dotyczącej podatku od nieruchomości; w numerze 9 zaprezentowano informację o wyroku w sprawie I SA/Bk 134/12 dotyczącej pisemnej interpretacji przepisów prawa w zakresie podatku od towarów i usług; w numerze 11 wskazano na wyrok w sprawie I SA/Bk 85/12 dotyczącej podatku od spadków i darowizn.

- **„Przegląd Orzecznictwa Podatkowego”** – w numerze 1 zamieszczono informację o wyroku w sprawie I SA/Bk 498/09 dotyczącej zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu osiągnięcia przychodów nieznanających pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów; w numerze 2 zamieszczono informację o wyroku w sprawie I SA/Bk 407/11 dotyczącej podatku akcyzowego.

- Pojedyncze informacje o orzeczeniach opublikowały również miesięczniki: „Orzecznictwo Sądów Polskich” nr 4 z kwietnia 2012 r. - wyrok w sprawie I SA/Bk 283/10 dotyczącej podatku od towarów i usług; „Rejent” nr 1 ze stycznia 2012 r. – wyrok w sprawie II SA/Bk 681/11 dotyczącej sprzeciwu w sprawie zgłoszenia zamiaru ustawienia przyczepy.

Największą ilość informacji dotyczących orzecznictwa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku opublikowano w ogólnopolskich wydaniach dzienników takich jak: „Dziennik Gazeta Prawna” (34) oraz „Rzeczpospolita” (2).

Lokalne wydania prasy codziennej także opisywały sprawy budzące zainteresowanie społeczności lokalnej zamieszczając liczne artykuły poświęcone przebiegowi i wyrokowaniu w postępowaniach dotyczących m.in. likwidacji szkół, reorganizacji szpitali czy budowy zakładu unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Należy zauważyć, że liczba publikacji informacji o orzecznictwie Wydziału Finansowego i Wydziału Ogólnoadministracyjnego była zbliżona.

W bieżącym roku sprawozdawczym nastąpił wzrost, w stosunku do roku 2011, publikacji w periodykach specjalistycznych zajmujących się problematyką i orzecznictwem WSA w Białymstoku.

TABELE

Tabela 2 – Wpływ i załatwienie spraw oraz stan zaległości w 2012 r. w Wydziale I

Miesiąc	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	ZAŁATWIONO			Pozostało na okres następny
			Łącznie	w tym:		
				na rozprawie	na posiedzeniu niejawnym	
Styczeń	100	23	31	26	5	92
Luty	92	31	50	43	7	73
Marzec	73	40	32	29	3	81
Kwiecień	81	24	38	36	2	67
Maj	67	40	32	28	4	75
Czerwiec	75	39	32	28	4	82
Lipiec	82	43	6	4	2	119
Sierpień	119	31	43	30	13	107
Wrzesień	107	30	57	51	6	80
Październik	80	70	40	38	2	110
Listopad	110	65	52	43	9	123
Grudzień	123	42	78	68	10	87
RAZEM	100	478	491	424	67	87

Tabela 3 – Wpływ i załatwienie spraw oraz stan zaległości w 2012 r.
w Wydziale II

Miesiąc	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	ZAŁATWIONO			Pozostało na okres następny
			Łącznie	w tym:		
				na rozprawie	na posiedzeniu niejawnym	
Styczeń	259	101	88	41	47	272
Luty	272	93	97	66	31	268
Marzec	268	112	104	69	35	276
Kwiecień	276	84	79	56	23	281
Maj	281	115	85	56	29	311
Czerwiec	311	63	97	71	26	277
Lipiec	277	85	88	78	10	274
Sierpień	274	104	45	36	9	333
Wrzesień	333	106	86	53	33	353
Październik	353	86	101	73	28	338
Listopad	338	93	88	72	16	343
Grudzień	343	71	103	78	25	311
RAZEM	259	1113	1061	749	312	311

Dane zawarte w tabelach 1, 2 obejmują:

- skargi na akty i czynności organu (repertorium SA),
- skargi na bezczynność organu (repertorium SAB),
- inne niż wymienione w pkt. 1, 2 sprawy rozpatrywane na podstawie przepisów – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a w tym między innymi dla wpisywania wniosków o przyznanie prawa pomocy składanych przed wpłynięciem skargi (repertorium (SO)).

Tabela 4 – Załatwienie na rozprawach skarg w latach 2004-2012

Rok	Załatwiono na rozprawie			
	Ogółem	w tym:		
		uwzględniono	oddalono	w inny sposób
2004	1301	350	896	55
2005	961	208	690	63
2006	1045	283	696	66
2007	1176	422	705	49
2008	994	304	637	53
2009	1151	354	740	34
2010	1210	370	786	54
2011	1164	298	816	50
2012	1170	262	844	64

Tabela obejmuje załatwienie w dwóch wydziałach orzeczniczych WSA w Białymstoku (sprawy z repertorium SA i SAB)

Tabela 5 – Wpływ skarg kasacyjnych do WSA w Białymstoku w 2012 roku

Lp.	Rodzaj sprawy	Wpłynęło	Odrzucono skargę kasacyjną	Przekazano do NSA
1.	SA	312	18	279
2.	SAB	13	1	12
3.	SO	-	-	-
Razem	(SA+ SAB+SO)	325	19	291

Tabela 6 – Sprawy niezakończony w WSA Białystok w 2012 roku

Lp.	Rodzaj sprawy	Liczba spraw niezakończonych pozostających od daty pierwszego wpływu skargi do sądu				
		powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy do 2 lat	powyżej 2 do 3 lat	powyżej 3 lat
1.	SA	60	24	8	8	1
2.	SAB	2	8	2	-	-

**Tabela 7 – Terminowość załatwiania spraw w WSA Białystok
w 2012 roku**

Lp.	Rodzaj sprawy	Od daty wpływu sprawy w danym lub poprzednim okresie sprawozdawczym do jej załatwienia upłynął okres:							
		razem (3-9)	do 2 miesięcy	powyżej 2 miesięcy do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 4 miesięcy	powyżej 4 miesięcy do 6 miesięcy	powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy do 24 miesięcy	powyżej 24 miesięcy
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	SA	1 460	534	422	239	180	73	10	2
2.	SAB	73	35	17	7	4	9	1	-

Informację wytworzyła
Przewodnicząca Wydziału Informacji Sądowej
Sędzia NSA Danuta Tryniszewska-Bytys